

A művészet és a gyermek

Kun Éva keramikumművész alkotásai a Börzsöny Gyöngye Óvoda és Bölcsődében

Szöveg: **Borka Elly** | Képek: Szokolya hivatalos oldala, Pintér Csilla. Alkotóműhely és korábbi kiállítás képek: Borka Elly

*Mottó: „Aki fát ültet, önmagán kívül másokat is szeret.”
(Angol közmondás)*

Szokolya Pest megyében, a Börzsöny hegység lábainál elterülő kis falu. A Dunától egy karnyújtásnyira, a Börzsöny legnagyobb kiterjedésű és egyik legszebb medencéjében, a Morgó patak völgyében fekszik. Az elbűvölően szép környezetben lévő kedves kis település mindamellert, hogy őrzi a hagyományos, falusias jellegét, folyamatosan szépül, fejlődik, mint ahogyan óvodájának teljes körű felújítása is hamarosan a végéhez érkezik. A gyermekintézmény több pályázati forrásnak köszönhetően kívül-belül korszerűsítve megújult környezetben, ezen kívül pedig különleges művészeti alkotásokkal gazdagodva várja majd az aprónépet.

Minden növényi jelkép közül a legösszetettebb jelentésű, egyetemes szimbólum: a fa. Élet és halál, az örökös fejlődés és növekedés, a folytonos megújulás, a kozmikus összefüggés jelképe. A fa mint jelkép: az életfa a kozmikummal és az istenséggel köti össze az embert. Ágai az isteni sugarasság mintáját követik, csúcán a legmagasabb szellemi és eszmei lényegét mutatja. A fában az élet csodáját tiszteljük, azt az életet, amely megfogán, kibontakozik, erősödik, felcseperedik, terebélyesedik, gyümölcsöt ad, ültetőjét túléli, szolgálja.

A közmondás szerint – de valójában is talán – egy egész falu kell egy gyermek felneveléséhez. Amikor egy gyermek arcára tekintünk, a jövőt látjuk, az álmaikra gondolunk, s arra, hogy mit tartogat számukra az élet, és mi mindenre lehetnek képesek. „A szél kihívásaira

a fa a gyökereivel válaszol.” – írja *Illyés Gyula*. Elismerésre méltó Szokolya településen a több éve működő Életfa Program, melynek keretében mindig az előző évben született gyermekek örömeire ültetnek díszfákat a közterületeken. A kezdeményezéshez készült egy logó is, amely egy életfát ábrázol. A program célja a gyermekek környezettudatosságra nevelése, ezáltal a természeti értékek megismertetése és megőrzése, valamint a közös munka értékeinek megteremtése. Amellett, hogy környezettudatosságra neveli a jövő generációit, a településhez is köti őket, hiszen életük során mindig lesz mihez visszatérniük.

*„Kik vagyunk? Honnan jöttünk?
Hová megyünk? Minden csupa titok.
Alkotni annyi, mint itt hagyni
ujjaink nyomát, az utánunk jövőknek.
Itt hagyni lelkünk energialeNyomatát
egy-egy tárgyban, hogy tovább sugározza
azt valahol, valakire, akik megnézik, megérintik,
együtt élnek vele.” – Kun Éva (és leánya,
Tóth Bori textilművész közös) hitvallása ez.*

Kun Éva keramikumművész patinás szépségű, magas tűzön égetett samott arany lüszteres angyalaival – s néhány más témájú kerámiájával – Gödöllőn (nagyszüleim városában) a Varga Galériában találkoztam legelőször. Személyesen nem sokkal később – alkotói közösségében – a Gödöllői Iparművészeti Műhelyben

Atlantisz 2

Borostyános

Genезis

egy tárlattal egybekötött kerti partin ismerkedtünk meg, s nagy örömmre nemsokára veresegyházi otthonában vendégeskedve és kiállításain ámulhattam művei láttán. Azóta sok-sok esztendő telt el... Egy évtizede már annak, hogy második otthonom a Dunakanyar lett, ott is Kismaros-Börzsönyliget. Több szál köti össze Kismarost és Szokolyát, mint ahogyan a két falu határában zakatol a kisvasút is. A festői környezetben lévő szomszédos település így előttem nem ismeretlen. Boldogan olvastam a napokban a hírt, hogy Szokolya község óvodáját (felújítása keretében) Kun Éva keramikumművész alkotásai díszítik majd...

Időfátyolt áttörő agyagtáblák, drága ékkövek... Éva túrkizesen irizáló, okkerbe fénylő, de natúr vagy éppen sárga pompeji vörösből izzó kerámiai a „Smaragdtábla Bölcséletét” tárják fel, nem más, mint a reményt. Az ősiség szellemiségével, és szakralitással telített „kövein”, „tábláin” a babiloni, mezopotámiai, tatárlakai időt látjuk állani, amelyek az „Aranykort” idézik és sejtetik meg. Azt a hitet keltik életre és erősítik meg, hogy ebben a darabokra hullott világban „a dolgok eredeti, természetes, valódi vagy tökéletes állapotukba visszahelyezhetők.” Szépséges tárgyaiban mázazva, égetve, írva, róva, rajzolva, karcolva analógiát találunk a népművészet, a képző- és iparművészet, a naiv művészet, az ősművészet és a kor művészete között. A láttató gondolat-, jel-, szimbólumgazdag műveken a kompozíció egységén, a nagy egészen belül különös szerephez jutnak az apró részletek, a madonnákon bizánci, barokk, reneszánsz, szecessziós elemek.

Egy parányi jel szólít meg. Vissza kell, hogy lépjek ide. A kacskaringós borostyánszővevényben egy kis csínytevő, egy „borostyán hajtásocska” pajkosan nevetve bújik elő az esőcseppek és a „naparc” kettőssége alól, szinte látjuk a kapaszkodni készülő gyerekindák kúszását. Az örök élet, a borúra derű jelképe? Vagy talán az ifjonti játékoság „lelepleződése”? Sokkal inkább „az örökös fejlődés és növekedés, a folytonos megújulás” ábrázolása: a gyermeki lélek fény felé törő megmutatkozása...

Éva Mezőtúrtól Veresegyházig – a „nomád nemzedék”, a népművészet kitérőin át – hosszú utat járt be, s újabb műveivel immár Szokolyát is megajándékozta. Érett, kiforrott művészetében ligetek, csupa zöldellő fák, üde rétek sorakoznak, a lomb alatt szárnyaló madarak laknak, a felfutó szőlőindák között emberi sorsok, emléképek, angyali érintések, képi mozzanatok tűnnek fel, amelyben kifejeződik a lelkesége és szelleme is. Gazdag alkotói világában legbelsőbb titka, érzélemvilága tárul fel, de általuk tükröt is tart elénk.

Az óvoda aulájában fő ékességként helyezték el a művész (kis életfát megjelenítő) két méter átmérőjű Életfáját. Hiszen azok a gyermekek járnak és járnak majd ide, akik tisztelőre a nagy lélegzetű mű, mind pedig az életfa logó megszületett. A szépséges kerámia akár a magyar népművészetben, vagy a gazdag magyar mesevilágban: „égig érő fa”, vagy „világfaként” jelenik meg. Életfa, Élet Virága az örökkévalóság kétségében ontja ránk szirmai, a mennybolt magasán a mindent átható Lélek vigyázza a gyermeket, s a középpontban Isten mindent látó szeme sugara világlik a gyermeki világra. Aranyló glóriába foglalva az Életfa, a világ

Kun Éva és a csapat

magá, Ég köldöke, a Föld közepe, ha kell: a világ boltozatán túlig érő ág, a menny kapuja... A benső fejlődés grádicsa...

A gyermek: a „Remény”. Kun Éva örök érvényű „smaragdtáblái” nem csupán díszek, nem csak a szépségükkel hatnak, a gyermekeket tanítva a világlátásukat, szemléletüket is formálják. Szokolyán a gyermekek „gyökeret kapnak és szárnyakat”. A megtartó erőt, és magokat, s a lehetőséget, hogy lelkük kiteljesedve, szelek szárnyán magasra repüljenek... *Tartást kapnak, hogy új utakat járva tudják hova tartoznak...* A Börzsöny lábánál a környezettudatosság jegyében, az eleven zsivajásban a szépre és jóra fogékony különleges emberek összefogása eredményeként egymásra talált a művészet és a gyermek...

Az óvoda megújulása kapcsán írt gratulációm során *Némethné Pintér Csilla*, Szokolya polgármesterasszonya így írt vissza: „Köszönöm a kedves szavakat, sokat dolgoztam azért, hogy Éva munkája itt Szokolyán is fellelhető legyen. Számomra is nagy öröm, hogy épületen belül és kívül is az Ő munkái díszítik óvodánkat és bölcsődénket. Öröm volt vele együtt dolgozni, csodálatos volt meglátni a kész alkotásokat.” Kun Éva újabb gyönyörűséges alkotásaiban „itt hagyta ujjainak nyomát az utánunk jövőknek, s lelkének energialelenyomatát, hogy továbbsugározza azt valahol, valakikre, akik megnézik, megérintik, együtt élnek vele”. Sugárzóan kedves, „angyali” személyében az életet, a természetet, az embert mélységesen tisztelő, adakozó alkotóművészt ismerhettünk meg.